

IJBURG EN DE (BROED-)VOGELS

Guido Keijl

Belachelijk referendum natuurlijk, dat rond IJburg, en nu hebben de boeven niet alleen met een smoes die wijk doorgedrukt maar er ook alvast een eilandje neergelegd, "als proef". Wij zagen het overigens wel zitten, dat eilandje, want de Visdieven bij IJdoorn deden het al niet zo best en wat zou een Visdief nu leuker kunnen vinden dan een zandig eilandje. Visdieven rond Amsterdam hebben het niet zo makkelijk: predators komen overal voor en eilanden zijn schaars. In polder IJdoorn, waar in 1994 speciaal een terrein geschikt werd gemaakt voor Visdieven, kwamen 0 jongen groot. Reikhalzend uitgekeken dus naar het broedseizoen, maar op het "moment suprême" geen tijd.

Op 20 mei 1998 bezochten Fred Nordheim en Willem van der Waal het eiland; zij hebben alleen een schatting gemaakt, om verstoring te voorkomen. Daarnaast vonden ze twee nesten van Kleine Mantelmeeuwen.

In overleg met Martin Melchers (Adviesteam Milieu & Stadsecologie) besloten wij om een tweede telling te houden. Op 28 juni eindelijk de kano gepakt en er heen gevaren. Voor een telling veel te laat, dachten wij, maar bij aankomst bleken er niet alleen net vliegvlugge Visdieven rond te vliegen maar ook nog eieren en enkele dagen oude pullen te liggen. We zijn niet het eiland overgelopen, eveneens om verstoring te beperken en het gevaar van eieren vertrappen te voorkomen, maar hebben het bij een schatting gelaten. Op grond van de nestdichtheid en het aantal aanwezige volwassen Visdieven kwamen wij op een verrassend hoog aantal. Onze schatting van de Visdieven lag aanzienlijk hoger dan de eerste, waarschijnlijk omdat Visdieven zich nogal eens laat in het seizoen willen vestigen. Overigens gaven Fred en Willem achteraf aan dat hun schatting te laag was. Onderstaand de "oogst" van de twee bezoeken.

	20 mei 1998	28 juni 1998
Scholekster	1 paar (nestvondst)	1 paar
Kievit	1 paar (nestvondst)	niet aanwezig
Bontbekplevier	1 paar met jongen	1 ex.
Tureluur	niet aanwezig	1 alarmerend paar
Visdief	80-100 paar	500 paar
Kokmeeuw	150 paar	150-200 paar
Kleine Mantelmeeuw	2 paar (met eieren)	5 adulte ex.
Oeverzwaluw	niet aanwezig?	6 paar

Vorig jaar hebben er ook Visdieven en Kokmeeuwen gebroed en zijn er jongen uitgevlogen. Er was toen een incident met een pitbullachtige hond die een aantal jonge vogels heeft doodgebeten. Ondanks de basaltblokken en de bordjes leggen er toch vaak jachtjes, speedboten en waterscooters aan.

Wat gaat er nu verder gebeuren met IJburg en dit vogelparadijsje: in eerste instantie zou er als compenserende maatregel een onderwaterdam van betonblokken komen, maar nu heeft de gemeente het verzonnen een rij palen in het water te zetten om luwte te creëren. Hier heeft natuurlijk niemand wat aan, behalve dan zo'n 30 Aalscholvers.

In SOVON-verslag 1997/06 (Broedvogels 1995) lezen wij ik dat er in Nederland in dat jaar slechts negen Visdiefkolonies waren met meer dan 500 paar. Een dergelijk grote kolonie is kennelijk een zeldzaamheid! Het zou heel mooi zijn als de gemeente Amsterdam zou besluiten om als compenserende maatregel een vergelijkbaar klein eilandje aan te leggen, desnoods met voorgebakken Oeverzwaluwwandje. Ze kunnen hier goede sier mee maken ("Amsterdam doet ook aan natuur" of zoiets). Voor Visdieven, Kokmeeuwen enzovoort is het een veel beter alternatief dan allerlei gebieden waar grondpredatoren wel kunnen komen, er zouden excursies naar georganiseerd kunnen worden en ook voor bijvoorbeeld Ringslangen zou het een mooi rustplekje kunnen zijn: kortom, een échte compensatie voor het verdwijnen van 'stiltegebied' Diemerzeedijk.